3K - Zgodovina umetnosti

Načrt učnih enot:
Učna enota: Zgodovina umetnosti in analiza umetniškega dela

Vsebine:
- uvodni pojmi likovne umetnosti;
- primer celostne razčlenitve umetniškega dela;
- posamezne zvrsti likovne umetnosti;
- vsebina likovnega dela (motiv in vsebina, likovna snov);
- ikonografija, ikonologija (atributi, simboli, poosebitve in alegorije);
- vsebinski opis likovnega dela;

Časovna razporeditev: september - oktober

Pričakovani rezultati:
Dijak bo:
Uporabljal usvojeno temeljno strokovno terminologijo.
Znal ločevati med vsebinskim in slogovnim pristopom do likovnega dela.
Ločeval ter opisoval strukturne ravni umetniškega dela (motiv, likovna snov, vsebinska in slogovna raven).
Izvajal osnovno ikonografsko ter ikonološko analizo s prepoznavanjem pomenskih prvin.
Samostojno sestavil celovit vsebinski opis obravnavanega umetniškega dela po strokovnem postopku.

Minimalni standardi:
Dijak:
Poimenuje in razlikuje osnovne zvrsti likovne umetnosti.
Razume in ustrezno uporablja temeljno strokovno izrazoslovje.
Prepozna razliko med vsebinskim in slogovnim pristopom do likovnega dela.
Pozna neposredno spoznavne motive.
Pozna in razume vlogo simbolov, atributov, poosebitev in alegorij pri sporočilnosti likovnih del.
Zna pripraviti vsaj osnovni ikonološki opis likovnega dela.

Dokazi o doseženem znanju:
Sprotno formativno ugotavljanje znanja in končno sumativno preverjanje.

Učna enota: Prazgodovina, zgodnje kulture in egejski prostor

Vsebine:
Umetnost prazgodovinskega obdobja: pomembnejša pričevanja paleolitskega in neolitskega obdobja.
Mezopotamska umetnost in antični Egipt.
Egejski prostor s kikladsko, minojsko in mikensko kulturo.

Časovna razporeditev: oktober – november

Pričakovani učni rezultati:
Dijak bo:
Znal vsebinsko in slogovno opredeliti glavne umetniške dosežke obravnavanih obdobij in jih znal kronološko in prostorsko umestiti.
Razumel glavne aspekte družbenega, verskega in obrednega ozadja in njihov vpliv na umetniške oblike obdobja.
Poznal in in bil zmožen prepoznati oblikovne kanone (npr. pravila egipčanskega upodabljanja) posameznih zgodnjih civilizacij.
Uporabljal primerno strokovno izrazoslovje.

Minimalni standardi znanja:
Dijak:
je zmožen osnovne vsebinske in slogovne analize obravnavanih del in njihove časovne ter prostorske umestive.
Je usvojil osnovno razumevanje zgodovinskega, družbenega in verskega ozadja ter vpliva na nastanek in funkcijo umetnin obdobja.
Prepozna in navede temeljna pravila oblikovnih kanonov posameznih civilizacij.
Pri opisovanju in prepoznavanju umetniških del pravilno uporablja osnovno strokovno izrazoslovje.

Dokazi o doseženem znanju:
Sprotno formativno ugotavljanje znanja in končno sumativno preverjanje.

Učna enota: Grška umetnost

Vsebine:
Začetki grške umetnosti: geometrično obdobje.
Arhajsko obdobje: glavne tipologije vaz, kipov in javne arhitekture; strogi stil in kiparske tehnike.
Klasično obdobje grške umetnosti in najpomebnejša kiparska in arhitekturna pričevanja.
Obdobje helenizma in najvažnejša umetniška dela.

Časovna razporeditev: december – februar

Pričakovani učni rezultati:
Dijak bo:
Vsebinsko, slogovno in kronološko znal opredeliti/analizirati razvojne faze grške umetnosti od geometričnega obdobja preko arhajskega in klasičnega obdobja do helenizma.
Razumel zgodovinsko, družbeno in versko ozadje ter njegov vpliv na oblikovanje javne arhitekture, kiparskih spomenikov in drugih umetniških pričevanj.
Poznal in na konkretnih primerih prepoznal oblikovne ter estetske kanone posameznih obdobij, razvoj stavbnih redov, kiparstva od arhajske dobe do klasične (Polikletov kanon, Fidija, itd.) do helenistične dobe.
Pravilno uporabil temeljno strokovno izrazoslovje s področja antične grške arhitekture, kiparstva ter umetnostne obrti.

Minimalni standardi znanja:
Dijak:
pozna najpomebnejša pričevanja grške umetnosti.
Je zmožen osnovne vsebinske in slogovne analize obravnavanih del in njihove časovne umestive.
Je usvojil osnovno razumevanje zgodovinskega, družbenega in verskega ozadje ter vpliva na nastanek in funkcijo umetnin obdobja.
Prepozna in navede temeljna pravila oblikovnih kanonov posameznih obdobij grške umetnosti.
Pri opisovanju in prepoznavanju umetniških del pravilno uporablja osnovno strokovno izrazoslovje.

Dokazi o doseženem znanju:
Sprotno formativno ugotavljanje znanja in končno sumativno preverjanje.

Učna enota: Rimska umetnost in umetnost na italskem polotoku

Vsebine:
- umetnost na italskem polotoku;
- rimska umetnost: rimski sinkretizem, novosti v gradbeništvu in arhitekturi, tipologije, Avgustovo obdobje, helenizem in protiklasične silnice, razkroj klasične umetnosti.

Časovna razporeditev: marec - april

Pričakovani učni rezultati:
Dijak bo:
Vsebinsko, slogovno in kronološko znal opredeliti/analizirati razvojne faze umetnosti na italskem polotoku ter rimske umetnosti od njenih začetkov do razkroja klasičnih form.
Razumel zgodovinsko, družbeno in versko ozadje ter njegov vpliv na oblikovanje javne arhitekture, kiparskih spomenikov in drugih umetniških pričevanj.
Prepoznal in analiziral tehnične ter konstrukcijske novosti v rimskem gradbeništvu in opredelil ključne stavbne tipologije rimske arhitekture.
Razumel in razložil koncept rimskega sinkretizma ter vpliv političnega, družbenega in verskega ozadja na umetnost (s poudarkom na Avgustovem obdobju in državni propagandi).
Razlikoval med klasičnimi estetskimi kanoni ter protiklasičnimi silnicami in prepoznal proces postopnega razkroja klasične umetnosti v pozni antiki.
Pravilno uporabil temeljno strokovno izrazoslovje s področja italske ter rimske arhitekture, kiparstva in slikarstva.

Minimalni standardi znanja:
Dijak:
pozna najpomebnejša pričevanja rimske umetnosti.
Je zmožen osnovne vsebinske in slogovne analize obravnavanih del in njihove časovne umestive.
Je usvojil osnovno razumevanje zgodovinskega, družbenega in verskega ozadje ter vpliva na nastanek in funkcijo umetnin obdobja.
Pozna bistvene novosti v rimskem gradbeništvu ter osnovne stavbne tipologije Rimljanov.
Prepozna in navede temeljne značilnosti rimskega umetniškega izražanja s poudarkom na

rimskem sinkretizmu in vlogi umetnosti pri utrjevanju državne ter vladarske moči.
Pri opisovanju in prepoznavanju umetniških del pravilno uporablja osnovno strokovno izrazoslovje.

Dokazi o doseženem znanju:
Sprotno formativno ugotavljanje znanja in končno sumativno preverjanje.

Učna enota: Starokrščanska in bizantinska umetnost

Vsebine:
- razvoj starokrščanske umetnosti in prva pričevanja;
- nastanek starokrščanske ikonografije in arhitekture;
- primer Ogleja;
- značilnosti bizantinske umetnosti in glavna pričevanja (Ravenna).

Časovna razporeditev: april - maj

Pričakovani učni rezultati:
Dijak bo:
Vsebinsko, slogovno in kronološko umestil razvoj starokrščanske ter bizantinske umetnosti in opredelil njuna ključna spomeniška pričevanja.
Razumel zgodovinsko, družbeno in versko ozadje prehoda iz antičnega sveta v krščanstvo ter njegov vpliv na oblikovanje novih vizualnih in arhitekturnih rešitev.
Analiziral nastanek in pomen starokrščanske ikonografije ter spremljal razvoj zgodnjekrščanskih stavbnih tipologij (s poudarkom na lokalnem primeru Ogleja).
Prepoznal in razložil slogovne, tehnične ter vsebinske značilnosti bizantinske umetnosti (s poudarkom na mozaikih in stavbni arhitekturi Ravenne).
Pravilno uporabil temeljno strokovno izrazoslovje s področja starokrščanske in bizantinske umetnosti.

Minimalni standardi:
Dijak:
pozna najpomebnejša pričevanja starokrščanske in bizantinske umetnosti.
Je zmožen osnovne vsebinske in slogovne analize obravnavanih del in njihove časovne umestive.
Je usvojil osnovno razumevanje zgodovinskega, družbenega in verskega ozadje ter vpliva na nastanek in funkcijo umetnin obdobja.
Prepozna in navede temeljne značilnosti starokrščanske ikonografije ter osnovnih stavbnih tipov (bazilika, centralna stavba), umetniških pričevanj Ogleja in Ravenne.
Pri opisovanju in prepoznavanju umetniških del pravilno uporablja osnovno strokovno izrazoslovje.

Dokazi o doseženem znanju:
Sprotno formativno ugotavljanje znanja in končno sumativno preverjanje.

Učna enota: Langobardska umetnost in karolinška renesansa

Vsebine:
- značilnosti umetnosti barbarskih ljudstev;
- langobardska pričevanja na teritoriju, barbarske in klasične silnice;
- umetnost karolinške dobe

Časovna razporeditev: maj

Pričakovani učni rezultati:
Dijak bo:
Vsebinsko, slogovno in kronološko umestil in znal analizirati pričevanja langobardske in karolinške umetnosti.
Razumel zgodovinsko, družbeno in versko ozadje ter njegov vpliv na oblikovanje umetniških pričevanj.
Poznal in znal izpostaviti slogovne znalčilnosti langobardski pričevanj in sobivanje tako barbarskih kot klasičnih silnic v umetnosti obdobja.
Razumel pomen in značilnosti karolinške renesanse.
Pravilno uporabil temeljno strokovno izrazoslovje s področja starokrščanske in bizantinske umetnosti.

Minimalni standardi:
Dijak:
pozna najpomebnejša pričevanja langobardske in karolinške umetnosti.
Je zmožen osnovne vsebinske in slogovne analize obravnavanih del in njihove časovne umestive.
Je usvojil osnovno razumevanje zgodovinskega, družbenega in verskega ozadje ter vpliva na nastanek in funkcijo umetnin obdobja.
Prepozna in navede temeljne značilnosti in pričevanja langobardsek in karolinške umetnosti s poudarkom na barbarskih in klasičnih značilnostih.
Pri opisovanju in prepoznavanju umetniških del pravilno uporablja osnovno strokovno izrazoslovje.

Dokazi o doseženem znanju:
Sprotno formativno ugotavljanje znanja in končno sumativno preverjanje.

Na podlagi dinamik dela v razredu in didaktičnih potreb bodo navede vsebine lahko delno prilagojene. Prav tako bodo lahko sumativna preverjanja dveh učnih enot združena v eno samo preverjanje ali drugače razporejena..

Spremljanje napredka in formativno preverjanje:
OBLIKE SPROTNEGA PREVERJANJA

- sprotno ponavljane / krajše spraševanje predelane snovi;
- domače naloge;
- ustna ali pisna analiza umetniških del;
- skupinsko delo v razredu;
- diskusija / razgovor o umetniških temah, razstavah, itd.

Povratna informacija in možnosti za izboljšanje:
Vzpostavitev učinkovite povratne informacije pri predmetu umetnostna zgodovina temelji na formativnem in sumativnem spremljanju napredka dijaka. Cilj je usmerjanje dijaka k avtonomiji pri učenju, samostojnemu in kritičnemu opazovanju ter analizi umetniških del. Glede tega bom pri oblikah sprotnega preverjanja v razredu dijake opozarjal na strategije s katerimi lahko izboljšajo svoje znanje in spretnosti, pri sumativnem preverjanju pa preko pogovora jih opozoril na vrzeli, pomanjkljivosti in šibke točke in jim svetoval strategije preko katerih jih odpraviti.

Načini ocenjevanja in dokazi o doseženih rezultatih:
- ustno spraševanje;
- pisne kontrolke (z vprašanji odprtega tipa ali strukturiranega tipa);
- raziskave, predstavitve, analize del in avtorjev, krajši eseji (v pisni, ustni obliki s pomočjo ppt predstavitev, v obliki avdio ali videozapisa, itd.);

Kriteriji ocenjevanja (splošni za predmet):
Kriteriji ocenjevanja (splošni za predmet) *

Pri ocenjevanju ustnega spraševanja bom upošteval sistematično poznavanje učnih vsebin, s posebnim poudarkom na razumevanju in uporabi znanja; sposobnost samostojnega podajanja in povezovanja vsebin ter utemeljevanja trditev; zmožnost slogovne analize in smiselne primerjave del ter kritično-dialektične interpretacije; terminološko in jezikovno pravilnost.

Pri ocenjevanju kontrolk bom upošteval predvsem poznavanje učnih vsebin in smiselno podajanje; zmožnost slogovne analize in primerjave; sposobnost povezovanja, logičnega sklepanja in sinteze; jezikovno pravilnost in ustrezno uporabo strokovnega izrazoslovja.

Pri ocenjevanju raziskav, referatov, predstavitev likovnih del, krajšjih esejev bo poudarek na vsebinski izčrpnosti, analizi, izvirnosti, povezovanju, jezikovni ustreznosti, urejenosti oddanega dela, kritični uporabi in navajanju literature. Nadalje bom upošteval smiselno in suvereno podajanje, oblikovno kvaliteto predstavitve in skladnost s podanimi informacijami.

Pri končnem ocenjevanju bom poleg zgoraj navedenih kriterijev upošteval še zanimanje, trud in sodelovanje pri učnem procesu ter domače delo.

LESTVICA ZA DOLOČANJE OCEN

10 Dijak popolnoma in zelo poglobljeno obvlada učne vsebine, s celovitim vpogledom v različne aspekte obravnavane snovi. Snov zna meddisciplinarno povezovati, zelo logično in smiselno razčleniti, argumentirati in dograditi z zavestnim osebnim pristopom. Jezikovno izražanje in podajanje sta neoporečna.
9 Dijak zelo dobro obvlada učne vsebine in je pri tem sposoben poglobljenega in izčrpnega povezovanja in argumentiranja. Pri podajanju snovi kaže znake samostojnega dela in sposobnost tudi osebnega pristopa. Izrazoslovje je terminološko točno in bogato.
8 Dijak zanesljivo in poglobljeno obvlada učne vsebine in pri tem svoje trditve smiselno utemeljuje. Sposoben je logičnega povezovanja posameznih pojmov in argumentiranja.

Izražanje je pravilno in tekoče.
7 Dijak celovito in dovolj jasno obvlada učne vsebine in je pri tem sposoben primernega povezovanja in argumentiranja. Podajanje je v glavnem tekoče in terminološko točno.
6 Dijak pozna osnovne pojme učne snovi, besedni zaklad pa je pri tem omejen. Znanje je večinoma faktografsko, sposobnost povezovanja pomanjkljiva, podajanje ni povsem samostojno.
5 Dijak skromno in pomankljivo pozna učne vsebine, obvladovanje specifičnega izrazoslovja je površno. Sposobnost povezovanja posameznih učnih vsebin je neustrezna, pri podajanju ni samostojen.
4 Dijak povsem nezadostno pozna učno snov, kaže nepoznavanje predmetnega izrazoslovja, zmedeno ter neurejeno podajanje.
2-3 Dijak kaže popolno nepoznavanje učne snovi, oziroma odklanja preverjanje ali ne odgovarja na vprašanja.

Pogoji za pozitivno zaključno oceno:
Dijak mora pri predmetu dokazati, da je usvojil vse ključne vsebine/pojme učne snovi letošnjega leta. Pri posameznih učnih enotah so navedeni minimalni standardi, ki jih mora doseči. Zaključna ocena ni avtomatično aritmetično povprečje sumativnih preverjanj.

Uvedeni učbeniki, delovni zvezki, berila, knjige in drugo učno gradivo, ki dijaka spremlja na svoji učni poti:
Pri predmetu je na klasični smeri uveden sledeči učbenik: ; G. Dorfles, M. Ragazzi, Capire l'arte. Vol. 1 Dalle origini al Trecento, ATLAS, 2018. Za uvodne učne enote se bomo posluževali tudi učbenika, ki ga dijakom nudi šola in sicer: Nataša Golob, Umetnostna zgodovina (Učbenik za umetnostno zgodovino v gimnazijskem izobraževanju, srednje tehniškem oz. strokovnem izobraževanju in poklicno tehniškem izobraževanju), Založba DZS, Ljubljana, 2017, ki pa je uveden na humanistični smeri kot obvezno gradivo. Poleg učbenikov bom uporabljal dodatno gradivo v obliki ppt predstavitev, video zapisov, spletnih virov, krajših člankov, esejev, ipd.